

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei		S.02.O.6 Genetica caracterelor cantitative la plante				
Titularul disciplinei		Larisa Andronic, dr. hab., conf. cercet.				
Ciclul III, Doctorat						
		Numărul de ore			Nr de credite	Forma de evaluare
Total	Prelegeri	Seminare	Lucrul individual			
180	4	6	170	6	Examen	
Funda- menta- re	Disciplina „ <i>Genetica caracterelor cantitative</i> ” reprezintă domeniul științelor biologice. Obiectivele generale constau în fundamentarea informațiilor de ansamblu asupra studiilor de genetică vegetală bazate pe cunoștințele ce explică heritabilitatea caracterelor cantitative; particularitățile de moștenire și formele de variabilitate a caracterelor cantitative și calitative; importanța teoretică și practică a eredității și diversității genetice. Disciplina are ca scop instruirea studenților-doctoranzi în vederea formării cunoștințelor privind organizarea genomului plantelor la nivel molecular, celular și de organism; evaluarea structurii și funcției sistemului genetic; mecanismele celulare și moleculare ale recombinogenezei, mutagenezei și ingineriei genetice; polimorfismul genetic și bazele genetice ale conservării biodiversității; legitățile ereditare la plante; elaborarea bazelor științifice pentru obținerea genotipurilor noi de perspectivă. Destinația disciplinei este acumularea competențelor profesionale avansate și dezvoltarea abilităților de investigare prin sinteză, evaluare, luare a deciziilor în soluționarea problemelor din ameliorarea plantelor, conservarea biodiversității vegetale, valorificarea resurselor genetice. În cadrul disciplinei sunt dezvoltate competențe practice de aplicare a tehnicilor de statistică modernă în evaluarea caracterelor cantitative.					
Compe- tențe obținu- te	CP 1. Acumularea și valorificarea cunoștințelor avansate în domeniul geneticii caracterelor cantitative la plantele. CP 2. Formarea capacităților de identificare, formulare și soluționare a problemelor privitor la particularitățile moștenirii caracterelor cantitative. CP 3. Dezvoltarea abilităților de planificare și realizare a activităților de cercetare, analiză și diseminare a rezultatelor științifice. CP 4. Stăpânirea metodelor de studiu în genetica caracterelor cantitative și aplicare a tehnicilor de statistică modernă.					
Conțin- tul disciplinei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caractere cantitative și calitative – particularități de distribuție în populație. 2. Controlul genetic (poligene, gene aditive, dominante, epistatice) și ambiental al caracterelor cantitative. 3. Oportunitățile analizei factoriale în cuantificarea ponderii <i>genotipului</i>, <i>mediului</i> și <i>interacțiunilor genotip x mediu</i> în formarea caracterelor cantitative. 4. Importanța coeficienților de heritabilitate în sens larg și sens restrâns pentru elucidarea dependenței caracterelor cantitative de factorii de mediu și rolului genelor aditive în ponderea genotipică a acestora. 5. Locii caracterelor cantitative (<i>Quantitative Trait Loci</i> – QTL), dependențe corelaționale între subcomponentele caracterului – rolul lor în formarea fenotipului caracterelor cantitative. 6. Oportunități de valorificare a efectelor corelaționale dintre locii caracterelor cantitative în genetică și ameliorarea plantelor. 7. Fenomenele de pleiotropie și <i>splicing</i> alternativ – implicări în controlul caracterelor cantitative. 8. Ipoteze contemporane ale fenomenului de transgresie. 9. Tehnici statistice de identificare a genotipurilor cu caractere valoroase (histograme, dendrograme, <i>k</i>-medii). 					
Biblio- grafie minimală	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Vienne D. Les marqueurs moléculaires en génétique et biotechnologies végétales. 1er Édition, Quae, Paris, 1998, 200 p. 2. Duca M. Sisteme și mecanisme de autoreglare la plante. Red. Resp. Gh. Acatrinei. Ch.: USM, 1997, 199 p. 3. Duca M., Levițchi A., Munteanu V., Budeanu O., Port A. Bioinformatica: Ghid practic pentru analiza genelor și proteinelor. Gh.: Editura Prim SRL., 2010, 140 p. 4. Falconer DS, Mackay TFC. Introduction to Quantitative Genetics. 4th ed. Longman, Essex, UK; 1996. 153 p. 5. Hancock J.F. Plant evolution and the origin of the crop species. 3rd ed. CABI, MPG Book Group, London, UK, 2012, 246 p. 6. Ikram S., Chardon F. Plant Quantitative Traits. First published: 15 December 2010. https://doi.org/10.1002/9780470015902.a0002021.pub2. 7. Lupașcu G., Sașco E., Gavzer S., Anesia R., Dicusar I., Sandic Ș. Controlul genetic al caracterelor de rezistență și productivitate la grâul comun, Chișinău: Tipografia AȘM, 2015, 176 p. ISBN 978-9975-62-385-8 8. Meiping Zhang, Yun-Hua Liu, Wenwei Xu, C. Wayne Smith, Seth C. Murray, Hong-Bin Zhang. Analysis of the genes controlling three quantitative traits in three diverse plant species reveals the molecular basis of quantitative traits. Scientific Reports, 2020, 10:10074. https://doi.org/10.1038/s41598-020-66271-8. 9. Port A., Duca M. Aspecte de semnalizare și expresie genetică la plante. Ch.: Tipografia Foxtrot, 2020, 194 p. 10. Quantitative genetics in the wild. Edited by Charmantier A., Grant D., L.E. Kruuk. Oxford University Press, 2014, 280 p. ISBN 978-0-19-967423. 					